

Om at være forskellig

Når bølgerne gik højt, og man ikke kunne enes om selv små ting på Vorby Vikingskibs Værft (VWV), var den gamle vismand Gordius tit blevet spurgt til råds af lederen. Medarbejderne var begyndt at blive irriterede på hinanden og ville have dette problem løst. Men det var de andre, der var så dumme og ikke forstod noget. Noget måtte altså gøres.

Gordius, der havde været på Inter-sail i sine unge år, havde lært et system, hvor mennesker kunne lære at forstå sig selv og andre bedre.

Han kendte alle medarbejderne på værftet rigtig godt, og han samlede dem alle og udvalgte omhyggeligt ni af dem til at sidde i en cirkel.

Da alle var stille, gik han på sin sendrægtige måde ind i cirklen med sit kæledyr skildpadden lige i hælene.

Med høj stemme bekendtgjorde han:

”Jeg vil fortælle jer om **enneagrammet**, som jeg lærte om langt langt sydpå. Enneagrammet er en model af virkeligheden. Det er naturligvis ikke virkeligheden. Men det er en meget gammel opdeling til at forstå mennesker. Modellen er stadig aktuel her i vores moderne vikingetid.

Ordet enneagram stammer fra græsk. Ennea betyder ni, og gram betyder model. Enneagrammet beskriver ni personlighedstyper, den ene ikke bedre

eller værre end den anden. Men alle er afgørende forskellige i deres måde at reagere på over for omverdenen.

Ved at opdage vores egen types måde at opleve verden på, kan vi lære os selv bedre at kende og leve med typens kendetegn og opfattelser, og derved forebygge at udvise uhensigtsmæssig adfærd.

Ved at kende vores kollegers typer har vi et meget bedre udgangspunkt for god kommunikation. Vi forstår, at andre tænker anderledes end os selv, og at kommunikationen derfor skal tilpasses den, man taler med.”

Han så rundt i cirklen og sagde: ”Jeg tror, at I alle her i cirklen repræsenterer hver jeres type i Enneagrammet. Jeg vil derfor fortælle jer om kendetegnene for hver type.” Nogle af vikingerne i cirklen så mistroisk på Gordius, og andre bøjede sig fremover for bedre at kunne høre.”

Gordius kastede sin stok på jorden, tog den op igen og sagde: ”Når jeg samler min stok op igen, følger begge ender med. På samme måde er det med de forskellige mennesketyper. Vi har ligesom mønter, en forside og en bagside. Det vil sige, at når der er fordele, kan der også være ulemper ved en type.”

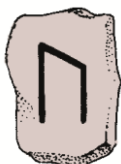
Han fortsatte med at forklare: ”Vikinger har hovedsagelig tre måder at opleve verden på: Gennem tænkning (hoved), følelsen (hjerte) og sansningen (mave).

Man er født med sin type og kan altså ikke umiddelbart skifte fra den ene til den anden. De fleste har imidlertid flere forskellige typer i sig. Især de typer, der ligger lige ved siden af ”vores egen”. Alle i cirklen kikkede undersøgende (mistænksomt) på dem, der sad på begge sider af dem.

Gordius fortalte nu om de ni forskellige typer, og reaktionen var meget forskellig blandt deltagerne. Nogle fandt hurtigt deres egen type, mens andre var mere i tvivl og måtte have kolleger til at fortælle deres opfattelse af dem, fordi de jo var helt specielle.

Men flere indså, at grunden til at de syntes, de andre var så dumme, måske bare var, at de var forskellige fra dem selv og derfor så tingene anderledes.

**Vi ser ikke verden, som den er
- vi ser verden, som vi er.**

Type 1 kaldes ofte: Perfektionist eller reformator

Er kritisk over for sig selv og andre og ved, hvad man bør og ikke bør. De tager ansvar alvorligt og ønsker at gøre alt helt fejlfrit. De har svært ved at tillade sig selv fornøjelser for fornøjelsernes egen skyld, fordi de vurderer deres handlinger i forhold til høje normer og føler, at man kunne gøre meget mere. De kan tøve med at handle af frygt for ikke at opnå et perfekt resultat. De tager afstand fra andre, som ikke følger reglerne, navnlig hvis de slipper godt fra det.

De kan ikke lide mennesker, der er sjuskede, sløse og holdningsløse. Som de gode organisatorer, de er, kan de se, hvad der er galt, og hvad man skal gøre for at rette op på tingene.

Bruger ofte man-sprog.

Oplever verden gennem sanser.

Bidraget positivt til teamet ved at være:

Etisk, retskaffen, hårdtarbejdende og disciplineret.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Bedømmende, ufleksibel, kedelig, "stivstikker", idéforladt, pertentlig og ubarmhjertig.

Type 2 kaldes ofte: Hjælper eller relations skaber

De er aktive, hjælpsomme, optimistiske og generøse med tid, energi og ting. De ser ikke altid så meget på deres egne behov og beder derfor ikke om hjælp. De har det oftest bedst, når de føler sig uundværlige.

Da de er sensitive over for andres behov og følelser, er de i stand til at vise den del af deres personlighed, som gør dem tiltrækkende for andre. De er bedre til at give end til at modtage, men kan sommetider være ret manipulerende, mens de til andre tider er oprigtigt omsorgsfulde og støttende. Ud fra deres naturlige indfølelse er de i stand til at give det, der virkelig er brug for, for at alle får succes eller føler sig godt tilpas.

Bruger ofte vi-sprog.

Oplever verden gennem følelser.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Støttende, givende, engageret, hengiven, omsorgsfuld, en god ven og rummelig.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Sukkersød, martyr, beregnende, desperat samt overdreven god og leflende.

Type 3 kaldes ofte: Udretter eller stræber

Er selvsikre og arbejder hårdt for at nå deres mål. De stræber efter succes for at få status og vinde anerkendelse. De konkurrerer gerne, fordi de elsker udfordringer. Da det gælder om at få succes på det område, de beskæftiger sig med, kan de skifte deres image, så det passer til dem, de færdes blandt. De er ofte ude af kontakt med deres dybere følelser, fordi følelser forstyrrer præstationsevnen. De kan vise passende følelser, hvis situationen kræver det. De forfølger et mål utrætteligt og målbevidst. De er gode som holdledere og til at motivere, da de kan få andre til at tro på, at alt er muligt.

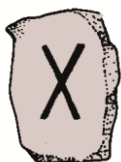
Bruger ofte jeg-sprog.
Oplever verden gennem følelser.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Energisk, effektiv, målrettet, fleksibel, veltalende, succesfuld, arbejdsom og charmerende.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Uærlig, kamæleonagtig, selvhævdende, "en tom skal", hævngherrig, pralende og selvglad.

Type 4 kaldes ofte: Kunstner eller romantiker

Har ofte en følelse af, at der mangler noget afgørende i deres liv. De er kunstneriske, lidenskabelige og søger efter den ideelle partner eller livsbeskæftigelse. De tiltrækkes af dybderne og højderne i følelsesmæssige oplevelser. På alle områder spejler deres liv en søgen efter det, der har betydning og mening. Selv om de kan blive fanget i deres egne følelser, kan de være overordentlig indfølelse i forhold til andre og til stor støtte i situationer, som rummer smerte.

Bruger ofte jeg- og vi-sprog.
Oplever verden gennem følelser.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Følsom, fintmærkende, kreativ, udtryksfuld, æstetisk og sanselig.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Overdramatisk, overfølsom, mystisk, iscenesættende og misundelig.

Type 5 kaldes ofte: Iagttager eller tænker

Vil ikke involvere sig følelsesmæssigt, selvom følelser har stor betydning for dem. Foretrækker at iagttage tingene frem for at engagere sig i dem. Er optaget af at søge viden og bliver ofte ekspert på deres område. Ønsker at være kompetente som et forsvar mod at føle sig ubrugelige. Ønsker at være uafhængige, og har ofte behov for at være alene. Selvom de ikke kan lide en forudsigelig rutine, så vil de gerne i forvejen vide, hvad der forventes af dem både på arbejde og i fritiden. De kan være fremragende beslutningstagere og kreative intellektuelle.

Bruger ofte man-sprog.

Oplever verden gennem tænkning.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Vis, hurtigt tænkende, skarp, eftertænkksom, iagttagende, indsigtfuld og specialist.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Arrogant, umenneskelig, følelseskold, belærende, kringlet, nørdet og virkelighedsfjern.

Type 6 kaldes ofte: Realist eller tvivler

Kan opfatte verden som truende og forestiller sig, at det værst tænkelige kan ske for at være på forkant med ulykken. De sikrer sig mod alt det, der kan gå galt. De ønsker at føle sig understøttede af andre. Er optaget af, hvem eller hvad de kan stole på. De kan ikke lide autoriteter, taler ofte de undertrykte sag og har ikke nemt ved selv at have autoritet eller føle succes. Når de har opnået tillid, er de både loyale, hengivne venner og gruppemedlemmer.

Bruger ofte man-sprog.
Oplever verden gennem tænkning.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Holdspiller, realistisk, fornuftig, loyal, forudseende, spørgende, ihærdig, trofast, skeptisk og grundig.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Lyseslukker, fanatisk, "Rasmus Modsat", overforsigtig, bekymret, pessimistisk og problematisk.

Type 7 kaldes ofte: Idémager eller livsnyder

Er travle, optimistiske, rastløse, energiske, charmerende, flygtige og til fest og farver. Holder altid mange muligheder åbne, fordi de ikke kan fordrage følelsen af at være fanget eller begrænset af nogen eller noget. Hvis situationen føles ubehagelig, kan de flygte ud i bekvemme fantasier. Er orienteret mod fremtiden. De har indre planer for alt det, de gerne vil nå og holder dem hele tiden ajour, når der opstår nye muligheder. Tanken om kedsomhed er skræmmende. De elsker derfor nye oplevelser, nye bekendtskaber og nye ideer, og de kan være meget kreative organisationsmennesker, som er gode til at se sammenhænge og til at teoretisere.

Bruger ofte jeg-, vi- og man-sprog.
Oplever verden gennem tænkning.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Positiv, munter, livsglad, ubekymret, eventyrlysten, ukuelig og ser muligheder i alt.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Fjolle, useriøs, uansvarlig, ekstrem, pinlig, barnlig og usammenhængende.

Type 8 kaldes ofte: Retningsgiver eller leder

Kan virke tromlende, stærk og selvsikker og har en alt eller intet indstilling til livet. Kan være meget beskyttende over for venner eller mennesker, som de har omsorg for. De vil ikke kontrolleres af andre og vil ikke lade andre bestemme over sig. Kan være ret dominerende. De har deres meningers mod og er optaget af retfærdighed, som de er villige til at kæmpe for. De kan gå til yderligheder i deres jagt på livets glæder, som kan omfatte alt fra fester til intellektuelle diskussioner.

Bruger ofte jeg-sprog.

Oplever verden gennem sanser.

Bidrager positivt til teamet ved at være:

Stærk, robust, ligefrem, direkte, modig, passioneret, ansvarlig og opsøgende.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Dominerende, ubarmhjertig, kontrollerende, vred, truende, anmassende, bralrende, magtsyg og ufølsom.

Type 9 kaldes ofte: Mægler eller fredselsker

Generelt behagelige mennesker. Er gode til at mægle, skabe fred, forhandle og samle et team omkring sig. Er ofte engagerede i aktiviteter og andre mennesker samt har følelsen af, at "det betyder noget, at jeg er her". De kan forstå andres synspunkter, men kan have vanskeligheder med at finde ud af, hvad de selv mener eller ønsker. De foretrækker et harmonisk og behageligt liv og bøjer sig ofte for andres krav frem for at skabe en konflikt. Dog kan de blive stædige og undertiden også vrede, hvis de kommer under

pres. Som regel er de meget aktive og har mange interesser, men udskyder ofte ting til sidste øjeblik.

Bruger ofte vi-sprog.

Oplever verden gennem sanser.

Bidraget positivt til teamet ved at være:

Blid, forstående, rummelig, afventende, helhedsorienteret, harmoniskabende, empatisk og velmenende.

Kan i værste fald opfattes af andre som:

Konfliktsky, selvudslettende, meningsforladt, fortabt, doven og virkelighedsfjern.

**Og vi er stadig mange,
der mener at:**

Bearbejdet af John Bern & Co., som også har copyright på billeder.

www.johnbern.dk